

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:

BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:

Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzártá
szombaton délelőtt 10 órakor.

A nyugalom szigete.

A megcsonkított Magyarországot partjait ugyszólván minden oldalról háborgó politikai hullámok verdesik s ebben a viharzó tengerben sziklaszilárdan, nyugalomból ki nem lendítve áll az igazságért harcoló kis országunk. Mindenki, aki higgadtan mérlegeli ezt a felbecsülhetetlen értéket jelentő tényt, csak az örvendezés hangján emlékezhetne meg arról, hogy a magyar nemzetet még ezek a válságos politikai és gazdasági viszonyok sem tudják kilendíteni nyugalmi állapotából. A minapában az egyik fővárosi lap hasábjain mégis megjelent egy cikk, amely országunknak ezt a szerencsés tünetét „nyugtalanító nyugalomnak” nevezi s hosszú hasábokon át boncolgatja annak általa károsnak tartott szellemét. Egészen érthetetlen kritikával állunk itt szemben, mert megmagyarázhatatlan dolog előttünk ez az aggodalmaskodás, amikor minden külpolitikai momentum arra int bennünket, hogy józanságunkat megtartva, nyugodt fővel tegyük meg bölcs ítélőképesség alapján minden elhatározásunkat. A magyar kormány a legértékállóbb valutánál több hasznot biztosít a nemzet minden tagjára nézve azáltal, hogy helyes politikájával meg tudta teremteni ezt a nyugalmi állapotot, ami egyetlen bázisa ügyünk természetes előhaladásának. Csak ilyen légkörben lehetett biztosítani az államháztartás egyensúlyát, ami gazdaságpolitikai életünkben mindenél fontosabb szempont. Ugyancsak a gazdasági élet nyugalmi helyzete tudja biztosítani a pengő értékállóságát, ami megingathatatlanul birtokunkban van. Az volna a nyugtalanító helyzet, ha Magyaror-

szágon is éppen olyan zavaró momentumok állnának elő, mint a környező államokban, ahol a rendezavarások egész sorozatával lehet találkozni. Nálunk a személyi és vagyoni biztonság szilárd alapokon nyugszik s megnyugtató momentum az, ha vannak is becstelen gyilkosságok, rablások és egyéb kriminológiai jelenségek, a bűnözőket az illetékes szervek gyorsan fülöncsipik s elnyerik méltó büntetésüket. Ne aggódjon amiatt senki, hogy nyugalom, csend és békesség van az ország határain belül, mert ez a nyugalom az alkotó munka legfontosabb kelléke. A kormány még a nehéz viszonyok mellett is egymásután teszi meg üdvös intézkedéseit a munka megindítására s amint a legutóbbi kormányhatározások is igazolják, a hasznos beruházások céljára igen tekintélyes összeget tudott beállítani. Történik pedig mindez biztos és tervszerű politikai irányvezetés mellett, nem ideges atmoszférában, kapkodással, hanem büszkén mondjuk: megfontolt nyugalmi légkörben. Ne aggódjon itt senki amiatt, hogy nem találkozunk utcáinkon felvonuló tömegekkel s nem fűti a népesség lelkét a forrongás szelleme, mert ezzel csak távolodnánk a közös nemzeti céltől s közben felmorzsolódnának még meglévő nemzeti erőink is. A nyugalmi helyzet még nem jelenti azt, hogy tespedésben élünk. Sőt: megteremtve látjuk az alapját az építőmunkának. A munkát megakasztó erejű párttusák tüneteit tényleg nem lehet tapasztalni országunk kis, nyugalmi szigetén oly mértékben, mint Európa más államaiban, ahol sok esetben észlelhetjük az erők szétbomlását. A jóté-

kony nyugalom felkészülést jelent a nemzet nagy eszméinek kivívására s gondolunk itt elsősorban a revízióra, amely megvalósítást parancsoló problémája már az egész világnak. Ezt a jóirányú bel- és külpolitikai közszellemet a magyar problémákkal kapcsolatban nem minden erőfeszítés nélkül értük el. Azt feladni huszáros bravurok kétes kimenetelű akcióiért semmi körülmények között hajlandók nem vagyunk. Az ország nyugalmi helyzete nem a tájékozatlanság nyugalmit mutatja, sőt ellenkezőleg azt igazolja, hogy a magyarság helyes irányítás mellett ráeszmélt annak fontosságára, hogy oktalan handabandázással s süket fülekre találó jajveszékeléssel semmire sem megy. A nemzet meglévő nagy erőforrásait felhasználva törekedni kell arra, hogy harmonikus összedolgozással minél mélyebb gyökeret verjen az alkotó munka nyugalmi alapja s ezzel többet teszünk az országnak, mint a hangos kilen-

gésekbe csapó politizálással. Azt azonban mi is hangoztatni kívánjuk, hogy a magyar nemzet békés türelme nem jelenti azt, hogy a sorsába belenyugodott s azon változtatni nem akar. Lehet esetleg vitázni azon, hogy a célhoz hamarabb érünk-e el akkor, ha önmagunkra támaszkodva törekszünk a nemzet politikai és gazdasági erőinek teljes kibontására, avagy saját értékeinket eléggé fel nem ismerve, szaladunk a különböző eszmeáramlatok száguldó kocsijai után, felkéredzkedve azok sarogiyába. Biztos tudatában vagyunk annak, hogy a kormány helyesen ismerte fel az eszközöket, amelyekkel a nemzet célját elérheti. Az erejében megizmosodott magyarság megfelelő s egyenrangú külföldi baráti összeköttetésekkel, — melyek ápolására nagy gondot kell fordítani — el fog jutni a célhoz.

Addig pedig ne legyen nyugtalanító senki számára sem a nyugalom.

A gabonaértékesítés kérdése.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság március 29-én tartott ülésében tárgyalás alá vette azt a kérdést, hogy a boletta megszüntetése után mily elvek alapján történjék a termés értékesítése, illetve a termelők részére a világpiaci felett álló gabonaár biztosítása s erre vonatkozó javaslatát a kormányhoz a következőképpen nyújtotta be:

1. A boletta megszüntetével ismét a gabonaárak emelése került előtérbe, mert a világpiaci eladási árak nálunk a termelési költségeket sem fedezik. A gazdák kívánságainak jogosságát elvitatni nem is lehet. Társaságunk mindazonáltal kötelességet vél teljesíteni, amikor rámutat arra, hogy az ország legelsőrendű érdeke mégis csak az volna, hogy a drágaságnak és a drágításnak az a rendszere, mely rendkívüli súlyos helyzetünkben egyes kormányzati intézkedések (vámemelés, ipari védővámok, kartell tu'kapások, mono-

póliumok) kihasználása folytán s'ib kialakult, fokozatosan lebontásra kerüljön, hogy a tömegek megélhetése könnyebb és emberségesebb, a nemzeti társadalom erősebb, ellentállóbb legyen.

Nem kellene a buza árakat mesterségesen emelni, ha p. o. az iparcikkek és más közhasználati cikkek árai is alkalmazkodnának a világpiacparitáshoz, ha p. o. a hitel itt sem volna drágább, mint azon államokban, melyek irányítják tömeg-exportjukkal a buza világpiaci árát. A buzaárak mesterséges emelése nagyon egyoldalú és igazságtalan előnyt jelent a mezőgazdaságban is, mert p. o. a kisgazdák abból alig láthatnak valami hasznot, mert nincs, vagy alig van eladó buzájuk; az a közép- és főleg a nagybirtoknak kedvez. Sokkal többet érne a mezőgazdaságnak is, ha a kormány megindítaná a drágaság leépítését, ha nem avatkoznék a gabonaárak

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolesóbban vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!

mikénti alakulásába, de diktatórikus intézkedéssel 30%-os árcsökkenést rendelne el iparban, kereskedelemben, főleg a szén, vas, cement, légia, textiliák stb. árukban, ha továbbá leszállítaná egyidejűleg a Nemzeti Bank kamatlábát s ha a kamat maximuma 6% lenne s a vasúti tarifa 30%-kal mérsékeltenék.

Nem szükséges bővebben ismertetnünk, hogy a gazdasági élet minden ágában — a külföldtől függetlenül — lábra kapott spekulációs árdrágítások mennyire megronják a megélhetési viszonyokat, nyomorba döntik a tömeget, minden foglalkozási és kereseti ágat tönkretesznek s magának az államnak is létfenntartását mindjobban megnehezítik. Végeredményben egy ördögien szövevényes hálózatot borítanak a társadalomra, mely alatt megszűnik minden mozgás, kimaradnak az élet jelenségek, lassan sorvad el minden élet... Az ipari államokban sokkal drágább ugyan a buza, de sokkal olcsóbb az iparcikk, egyéb közszükségleti cikk, mint villany, gáz, szén stb., magasabb a tisztviselői fizetés, nagyobb a munkabér, számottevő a munkanélküli segély stb. Minálunk sokkal olcsóbb volna a buza, de a leggroteszkebb ellentmondásul alig olcsóbb a liszt, a kenyér, mert hiába kap a gazda csak 15—16 pengőt a buzáért, mégis 44 fillér a félbarna kenyér kilója stb., sokkal drágább az iparcikk és minden közszükségleti cikk, ellenben kevesebb a fizetés, a nyugdíj, a munkabér, a napszám, tehát szükségképpen rosszabb és nehezebb a tömegek élete, ijesztő mérvben csökken a fogyasztás, pedig minden gazdasági ágban és így a mezőgazdaságban is legfőbb érdeke a belső fogyasztás megnövekedése volna. Hovatovább a belső piac lesz a legfontosabb, mert a külső egyre jobban elzárul tőlünk független okokból. Az árak leszállítása ezt a belső piacot erősíti és ennek igazságát egy gazdag, jó termés esetén fogjuk tapasztalni... Az erősödő mezőgazdaság meg fogja erősíteni az ipari termelést, levegőhöz juttatja a kereskedelmet és megkezdődhet nyomorult megkötöttségünk kibontakozása.

Ugy éreztük, kötelességünk ezt elmondani, látva azt a nemes idealizmust, mely a földművelési kormányzat tevékenységét áthatja, bizalommal kérjük, méltóztatásuk ezeket nagybecsű figyelmére méltatni és az elhatározó lépéseket a drágaság letörésére mielőbb megtenni, hogy a nemzetre kiáradó szerencsétlenség árva a mult medrébe visszatérhessen.

2. Átmenetileg a boletta pótlására legalkalmasabbnak tartjuk a gabonakivitel monopóliumot, mely állami monopólium lenne, de annak gyakorlása egy közérdekű részvény-

társaságra ruháztatnék. Már a mult év március 1-én felterjesztésünkben is ezt javasoltuk.

A közérdekű R.-i. részvényeinek többségét az állam jegyezné, a többit az érdekelt exportkereskedelem, gazdák, pénzintézetek stb. A vezetést egyik legkiválóbb gyakorlati kereskedő szakemberre kellene bízni, a gyakorlati tapasztalatoknak kellene érvényesülni az egész vezetésben, az önzetlenségnek és becsületességnek.

A gabona kivitel a sajnálatos és tőlünk független körülmények miatt ma sem szabadkereskedelem tárgya, voltaképpen néhány nagy cég szokott arra megbízást kapni, vagyis ma lényegében a protekciós rendszer áll fenn. A R.-i.-on keresztül lényegében minden exportőr dolgozhatna és összekötetéseit hasznosíthatná, viszont kint állandóan csak egy kéz kínálná a gabonát, ami csak előnyösen hatna.

Sok panasz volt az utóbbi időben a magyar buza minősége miatt is és háttérbe szorult a mi buzáink az amerikai és utóbb az orosz buza mellett. Az egységes kivitel lehetővé tenné az exportbuza minőségi megválogatását, hogy csak a legszebb, a sikértartalom és fajsúly alapján elsőrendű buza kerüljön kivitelre, amelynek mindig könnyebben akad felvője és mindig világparitáson felüli árakat fizettek érte. Könnyen meglehet, hogy így még ma is tudnánk piacot szerezni buzáinknak.

A boletta pótlása a R.-i.-on keresztül akként történnék, hogy vásárlásait mindenkori világgiazi ár figyelembevételével a kormány által megszabott többlet (3—6 pengő) hozzáadásával kezdené meg és folytatná, ezáltal autonómikus árszabályozó hatást fejtene ki a belföldi piacon. A többlet megállapításánál nagyon óvatosan kellene eljárni, nem lehet figyelmen kívül hagyni a terméseredményt és gazdag termés esetén semmiféle érdekből sem szabad pár pengőnél magasabb többletet engedélyezni, mert ha kevés az exportlehetőség, a lecsökent belföldi fogyasztás mellett igen nagy eladatlan készletek gyűlhetnek össze, vagy pedig megáll a felvásárlás és ezáltal az eladási lehetőség. (E kérdések tagolásánál ugyanis nem szabad megfeledkezni arról, hogy az utóbbi három, de főleg két év inséges év volt és legalább 3—4 millióval kevesebb buza termett.)

Kevesé a közérdekű R.-i. által fizetett árak szükség esetén minimális árként jelentessenek ki, vagy hogy az ár havonta bizonyos százalékkal emelkedőleg állapíttassék meg stb., számos ily részleikérdés merülhet fel, mely mind konkrét elbírálás tárgya lehet.

A lényeg az, hogy kompikált, merev s levegőben lógó költséges rendszerek helyett a kormány egy szakszerű, elsőrendű, mozgékony szervvel rendelkezze, mellyel mindig könnyebb volna a változó helyzetekhez alkalmazkodni s bár ma már a közvélemény előt a rengeteg visszaélés miatt minden ily kezdeményezés kompromittálva van, mégis lehetetlen, hogy az ország küldemes helyzetében ennyi hazaszeretet és önzetlenség ne találkozzék, amennyi egy ily vállalkozás becsületos és lelkiismeretes működtetéséhez szükséges!

A kivitel ráfizetések, 4 millió q-t véve alapul — melynél többre alig számíthatunk — 16 milliót tenne ki, mely legnagyobb részét a megtakarítható export prámiumban találná fedezetet, részben minőségi

buzák jobb értékesítésében s többlet-fedezetül a földadó bevételre lehetne felhasználni. A legtermészetesebb fedezetül kínálkoznék ezzel az összeggel az importot megterhelni, de azt itt azért nem javasoljuk, mert az export-import ügyek ma annyira kuszálltak, hogy azok közérdekű rendezése, összpontosítása ugysem halasztható sokáig s akkor az import belföldi árkéréseivel kapcsolatban lehetne ezt is elrendezni.

A R.-i.-nak az üzleti lebonyolításhoz mintegy 50—60 millió P-re lenne szüksége, melyet állami garancia mellett, mivel reális áruhitelről van szó, bizonyára szívesen nyújtanának nagy pénzintézeteink, mert itt nem lehetne szó a kihelyezés bizonytalanságáról.

Orvosi szemmel a fürdőüzemről.

Írta: Dr. Ádám Gyula v. egyetemi tanársegéd.

II.

Visszatérve a telep berendezésére, haladék nélkül meg kell kezdeni a gyepesítést, fásítást, parkírozást kívül és belül, valamint a telep fásított és fásítandó előréseinek körülkerítését. Az utóbbi padokkal, sétautakkal kell ellátni. A kivesselt ültetvények helyére újak telepítendőek, a meglévő sűrű akácost pedig ritkítani, gondozni kell. Általában a közönség kényelmét és igényeit is tekintetbe kell venni. Ez a munka nem jár nagy anyagi befektetéssel, inkább munkával, mely azonban a város hivatalos alkalmazottai révén elvégezhető. A fásítás és parkírozás előtt szakértőt kell megkérdezni, hogy milyen fák és bokrok alkalmasak a talajra, mert enélkül hiába dolgozunk. Egy magas állású informátorom figyelmünkbe ajánlotta szakértő képen Dr. Magyar Pál urat, a soproni erdészeti és bányászati főiskola adjunktusát, aki Püspök-ladány körül végez szikjavító munkálatokat. Ezen az uton haladva néhány év múlva árnyékos ligetet telepíthetünk a mai kopár helyre. A faültetés elősegítésére alkalmasnak látom az iskolák „fák és madarak napja” akcióját is. A tanulók ide ültethetik be évenként a reájuk eső facsemétét.

A telep főbejáratát az országút sarkához kell helyezni, ahonnan egyenes ut vonható a jegypénztár előtti köröndig. Az autók behajtási helye a mostani maradjon. A park bárki által használható lenne sétahelynek, a padok használatáért azonban néhány fillér lenne fizetendő. Ez az összeg úgy a park fenntartását, mint a további fejlesztést van hivatva fedezni.

A vendégek részére kiadandó magánlakások ellenőrzése a fürdőbizottság feladata. Azokat nemcsak bejelentésre kell kötelezni, hanem alkalmas voltukról is meg kell győződni. Természetesen el kell oszlatni azt az aggodalmat, hogy a nyilvántartás adóemelését jelent. Az adót mindenki a saját bevallása alapján fizeti, ehhez igazán semmi köze sincs a vezetőségnek. A nyilvántartásra és ellenőrzésre azért van szükség, hogy minden lakás megfelelő vendéget és minden vendég megfelelő lakást kapjon. A központi irodának — mely ezt a munkát végzi — egy megbízható és jelzéssel ellátott közeget kell a vasúti állomáson tartania az új és tájékozatlan érkezők utbaigazítására. A telepen egy másik megbízott a közvelenül odaérkezőket lássa el utmutatásaival, kézbe adott címelekkel, vagy vezetővel. Az elhelyez-

kedés adatai 48 órán belül a központi irodába fussanak be. Azt a ma szokásos lehetetlen állapotot, hogy a vonaton érkezőket kiadó lakások címével aprók és nagyok rohanják meg, a legszigorúbban meg kell akadályozni.

A berautósok közül bizonyára akadnak, akik járműüket megfelelő jelzéssel ellátva a fürdő szolgálatába állítják, hiszen rendszeres járatokkal keresetük állandóvá válik. Ennek egy feltétele van csupán, hogy a fürdőintézettség rendelkezésének is alávéssék magukat. Rendszeres járatokat kell beállítani a nap bizonyos óráiban a város kövezett utcáin, hogy ne csak a fürdő közelében lakó, hanem a távolabbi háztulajdonosok is kiadhassák lakásaikat és részesedhessenek az idegenforgalom jövedelmeiben. Befektetés — ha a berautótulajdonosok vállalják ezt a feladatot — csupán a megálló helyeken felállítandó jelzőtáblákra szükséges.

A város közönségének elgondolásaim alapján való anyagi felendüléséről felesleges részletesen beszélnem. Igen fontos, hogy a leg-egyszerűbb háztartás is olyan minőségű ellátást adjon vendégének, amelyet csak tud s olyan alacsony áron, ahogy csak lehet. A hirtelen meggazdagodni akarás rendszeresen az ellenkezőjét vonja maga után. Fürdőnk hírének árt minden hiba, amit akár a lakásban, akár az ellátásban vendégünkkel szemben elkövetünk. A vendégeket lehetőleg tehermentesítsük a főzés, takarítás stb. gondjai alól, hogy kényelmüket teljesebbé tegyük, hiszen nyugalmat keresnek Magunknak pedig — ha munka árán is — fokozottabb jövedelmet biztosíthatunk. Termeljünk asztalunkra elsőrendű zöldséget, aprójszágot, gyümölcsöt, hogy városunk hírére ezen a téren is teljesebbé tegyük. Hiszem, hogy utódaink bő áldását látják annak a szervezett munkának, melyet eképen végeztünk Isten különös adományára révén a magunk szorgalmából.

A fürdőbizottság keretén belül helyi propaganda bizottságot kell szervezni, amely a fürdőzők szórakozásáról, időnkénti táncestek, egy nyári fürdőbál tartásáról gondoskodik. Szükségesnek látom, a helybeli kulturális intézmények, valamint vendéglők, cukrászdák, mozgósínház bekapcsolását a bizottság szórakoztató programjába. Vigyük ki megfelelő térítés mellett vendégeinket a pusztánkra, erdőnkbe, mutassuk meg helyi és népies, nekünk minden napnak és unalmasnak tetsző szokásainkat, nevezetességeinket, főzijeinket. Szóval dolgozzunk minden vonalon és századszor is dolgozzunk, ötlelesen, mozgékonyan, szívesen... Magunknak dolgozunk!

(Vége)

URÁNIA

Ma, vasárnap, este 6 és 8 órakor:

BÁRSONY RÓZSI,
MAGDA SCHNEIDER,
LEE PARRY,
HERMAN THIMIG

a hangos film sztárjaival:

Boldog szívek

Ábrahám Pál slágeroperettje.

Az új állategészségügyi törvény.

Megemlékeztünk lapunkban már az 1928. évi XIX. törvényekről és ezen törvények végrehajtása tárgyában kiadott 100 000—1932 sz. m. kir. földművelésügyi miniszeri rendeletről, mely április 1-én lépett életbe. Főbb rendelkezései ezek:

Lovat, szamarat, öszvért, szarvasmarhát, bivalyt, juhot, kecskét és sertést tulajdonosa marhalevéllel köteles ellátni: ha az állatot tulajdonjogát másra átruhazza; ha az állatot átvásárra állatszállításra, vagy állatdíjazásra hajtja, vagy szállítja; ha az állatot vasuton, vagy hajón szállítja, ha az állatot közfogyasztásra (vagy szarvasmarhát magánfogyasztásra is) levágja; vagy ha az állatot állandó tartásra, vagy munkavégzés céljából más községbe hajtja.

A marhalevél közokirat.

Nem esik marhalevél kötelezettség alá a saját nevelési malacok, bárányok és gödöllyék adásvétele, ha azokat tenyésztőjük a házában, vagy a helybeli piacon adja el és az állatokat magánfogyasztás céljából azonnali levágásra vásárolják meg. Nem kell marhalevéllel ellátni az állatot annak öröklés, vagy hagyomány útján való szerzésekor, ha az örökös, vagy hagyományozó saját nevelése volt s mint ilyen, marhalevéllel még nem lett ellátva.

Az irányítás 14 napig érvényes (a keltezés napját bele nem számítva).

Állatvételénél a vevő a marhalevéllel köteles azonnal átírni a saját nevére.

Senki nem tarthat magánál olyan marhalevelet, mely tényleg tulajdonában nem levő állatra vonatkozik. (Tehát ha a marhalevélre jegyzett állat elhull, vagy magánfogyasztás céljából leöletik, a tulajdonos köteles a marhalevelet a marhalevélkezelőhöz beszolgáltatni.)

Ha szállítás, vagy hajtás közben az állatok valamelyike megbetegszik, elhull, vagy kényszervágják, az állat tulajdonosa, vagy kísérője köteles azt abban a községben (városban) az előjárásnak bejelenteni, ahol az eset történt.

Állatkereskedők tulajdonában levő állatokat a marhalevelek kiállításának, illetőleg átírásának helyétől számított 30 km.-nél nagyobb távolságra lábon hajítani tilos.

Ha állatokat állandó legeltetés, vagy teletetés céljából más községbe hajtának és azok marhalevéllel nincsenek ellátva, származási igazolvánnyal látandók el. (Szarmazási igazolványt a marhalevélkezelő ad s annak díja akárhány állat is van ráirva 12 fillér, a visszairányítás díja 6 fillér.)

Ha az állatok közhasználatu gépkocsin szállítanak, azokat csak a kirendelt állatorvos vizsgálata után szabad gépkocsira felrakni és az állatokhoz más község (város) területén állatokat hozzárakni tilos.

Szarvasmarhát (borjut), bivalyt (bivalyborjut), juhot (bárányt), kecskét (gödöllyét) és sertést (malacot) közfogyasztásra csak a közvágóhídon szabad levágni.

Szarvasmarhát (borjut) és bivalyt (bivalyborjut) magánfogyasztásra is csak a közvágóhídon szabad levágni.

Az állatbirtokos köteles bejelenteni az előjárásnak minden elhullást és ha az alább felsorolt betegségek valamelyikét, vagy a betegségnek gyanúját, vagy a betegség ferdezésének gyanúját észleli állatán. A bejelentéssel egyidejűleg

köteles a hullát, illetőleg a beteg, a betegségre gyanús, vagy a fertőzésre gyanús állatot azon a helyen, ahol az eset történt, akként elkülöníteni és őriztetni, hogy azzal állat, vagy ember ne érintkezhessek.

Bejelentés kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségek a következők: a keleti marhavész, a lépfene, a sercegő öszök, a bivalyvész; a veszettség, a takonykór, a ragadós szájszáj- és körömfájás, a szarvasmarhák ragadós tüdőlobja, a juhhimlő, a tenyészbenáság, az ivarszervi hólyagos kiütés, a rühösség, a sertéspestis (sertésvész), a sertésorbánc, a szarvasmarhák nyílt gümőkórja, a baromfikolera és a baromfipestis.

Aki ezen törvény és ezen miniszeri rendelet intézkedéseit, vagy ezek alapján kiadott hatósági rendeleteket szándékosan megszegi, vagy kijátssza, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel, vagy 3 hónapig terjedhető elzárással büntetetik.

Előfizetési felhívás!

Az új évnegyed alkalmából tisztelettel felkérjük lapunk támogatóit előfizetéseik szíves megújítására.

Tisztelettel a

„Független Hajduság”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Hajduszoboszló.

H I R E K.

— A református templomban virágvasárnap délelőtt 9 órakor Békéty Lajos lelkész, délután 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál. Nagypénteken délelőtt Békéty Lajos lelkész, délután az ünnepi legátus végzi az istentiszteletet.

— Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök szerdai képviselőházi országos zerté nagy hatást keltett beszédében sorsközösségre szólította fel a magyar nemzet minden rétegét felekezeti és társadalmi különbség nélkül. Megértést, összetartást, békét és nyugalmat hirdetett a nemzet politikai vezére eddig is. Most, amikor felévi működése alatt a jogrend a legmesszebbmenően van biztosítva és a sanyaru idők szenvedései között is abszolút nyugalmat élvez a nemzet, óriási horderejű a miniszterelnök husvétli nyilatkozata s azt jelenti, hogy a kormányos kifizetett vitorák mellett erős kézzel tudja irányítani a nemzet hajóját a jobb jövő és boldogulás révébe.

— A rokkant-törvényt a képviselőház általánosságban és részleteiben is elfogadta. Legközelebbi ülésében a felsőház fog vele foglalkozni.

— A mezőgazdasági hitelek kamatleszállításáról nyilatkozott a képviselőház pénteki ülésében az 1933—34 évi állami költségtérítés bemutatása alkalmából dr. Imrédy Béla pénzügyminiszter. Eszerint azokon a gazdaadósokon segítenek elsősorban, akiknek adóssága a kataszteri tisztjövedeime a tizenöt-szörös pengő-értéket eléri. Ez a kamatmegtérítés 2 és félszázalék lesz. Vagyis a mai 8%-os kamattal mellett az illető gazdaadós 5 és félszázalék kamatot fog fizetni. Az ilyen módon megtérítendő kamatok összege az államháztartás évi 12 és fél millió pengővel fogja megterhelni.

— Báró Vay László főispán, Rásó István alispán a népkonyhát meglátogatták. Április 7-én, péntek délelőtt feltizenkét órakor váratlanul megjelentek Hajduszoboszlón báró Vay László főispán, Rásó István alispán, báró Vay Lászlóné és Rásó Istvánné urasszonyok, dr. Herpay Gábor vármegyei főlevéltárnok a városi népkonyha felülvizsgálására. Az illusztris társaságot dr. P. Pap Béla városi tanácsnok, vitéz Vass János rendőrkapitány, dr. Simon József tb. vármegyei főorvos fogadták és kalauzolták a református központi elemi iskolához, amelynek egyik e célra berendezett helyiségében a népkonyhai étkezésben résztvevő gyermekek, számszerint 347-en éppen ebédelni készültek. A felnőttek népkonyhai étkezése a városházánál márc 31-én ugyanis megszűnt, de az iskolás gyermekeknek még április 8-ig folyt. Itt Békéty Lajos lelkész, iskolaszéki elnök, Demjén Ferenc lelkész-elnök, Bor János és Böszörményi Ferenc igazgatók, továbbá a tantestület számos tagja és B. Nagy Gábor református egyházi igazgató, az ebédeltetési akció intézője fogadták báró Vay főispánt és kíséretét. Báró Vay főispán és Rásó alispán a legnagyobb érdeklődéssel szemlélték meg az étkező helyiség berendezéseit, vizsgálták az ételek és a kiosztott kenyér minőségét, végig nézték a kiosztást, végül a tapasztalt tisztaság felett a város és az iskola képviselői előtt úgy ók, mint a kíséretükben levő urhölgyek a legteljesebb elismerésüknek adtak kifejezést. Bebizonyosodott, hogy a népkonyhai intézmény a szegénysorsú iskolás gyermekekre megbecsülhetetlenül áldásos intézmény. A meleg, izletes ételek a gyermekek testi szervezetre jótékony hatást gyakoroltak, azok megerősödtek, sőt sokan meg is hiztak és lelkeserveztet szemponyjából is felette észrevehető lett az örömdetes hatás. Báró Vay László főispán, Rásó István alispán kíséretükkel ezután visszatértek Debrecenbe.

— Hivatalvizsgálat. Rásó István alispán a napokban hivatalvizsgálatot tartott szaktisztviselők közreműködésével Püspökladányban dr. Lessényi István járási főszolgabíró hivatalában. A vizsgálat befejeztével Rásó alispán teljes megelégedését nyilatkoztatta dr. Lessényi főszolgabíró és hivatali társai előtt a tapasztalt lelkiismeretes és odaadó hivatali munkásságukért.

— Nagyheti istentiszteletek. Virágvasárnapjától húsvélig minden nap délután 5 órakor külön nagyheti istentiszteleteket tartanak a református templomban, amelyen a IV., V., VI. osztályos fiú- és leánygyermek felváltva egy-egy összhangzatos éneket adnak elő. Bibliai elmélkedéseket tartanak: Virágvasárnapján Fehér János segédlelkész, hétfőn délután Demjén Ferenc lelkész, kedden délután Békéty Lajos lelkész, szerdán délután Kovács Lajos hitoktató-lelkész, csütörtökön délután Fehér János segédlelkész, nagypénteken délután Békéty Lajos lelkész, nagyszombaton délután Kovács Lajos hitoktató-lelkész. A délután 5 óras nagyheti külön ideig tartó harangozás jelzi az összhangzatos énekeket: Nagy Géza, Tóth Kálmán, Tóth Imre, Cseke Gábor, Böszörményi Ferenc és Keresztury Sándor felsőosztályos tanítók fogják vezetni.

— A hajdúvármegyei és debreceni népnevelési egyesület választmánya április 13-án délelőtt Debrecenben, a vármegyei székházban ülést tart.

— A hajdúvármegyei általános Gönczy-tanítóegyesület választmánya április 13-án délelőtt Debrecenben, Burgondia-utca 1. sz. könyvtár helyiségében ülést tart.

— Tanítók távirati panasza a kultuszminiszterhez. A hajduszoboszlói református tanítótestület 27 tagja szombaton távirati kérelmet intézett dr. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy sürgősen döntsön a református egyház presbitériuma által hozzá benyújtott kölcsön kérvény ügyében. Az iskola tanítói tíz hó óta nem kapják helyi fizetési járandóságukat, helyzetük már elviselhetetlenné vált. Eddig 32 ezer pengő meghalad a köveletésük összege.

— A Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetségének igazgatósága április 11-én, délelőtt 9 órakor Budapestén Rákos István elnöke alatt ülést tart.

— A Gazdasági Liga most vasárnapra hirdetett alakuló közgyűlést, gróf Hadik János elnök akadályoztatása és más álló körülmények miatt, későbbi időre halasztotta az előkészítő bizottság, amikorra már valószínűleg a most érvényben levő gyűléstilalmi szigorú rendelkezések is enyhülni fognak.

— Kölcsönbuzát kértek a hajduszoboszlói kiscsárdák, mert a múlt évi katasztrófálisan silány termés miatt szegődött szegény aratómunkásainak sem bírnak különben kenyérnekvalót mérni. A város a fagykárkölcsönadása alkalmával szerzett tapasztalatok alapján nem hajlandó a buzáért most kezességet vállalni, hanem a vetésterülettel bíró kiscsárdák kötvényaláírásával maguk garantálnák, hogy a kiutalandó állami kölcsönbuzát — a csekély szállítási költséggel együtt — szeptember 1-ig természetben visszafizetik. Az olvasókörökben kitett ivenek körülbelül 400 család több mint 1200 métermázsza kenyérnekvaló kölcsönbuzát kért néhány nap alatt. A beadott kérvényeket a polgármesteri hivatal a vármegyei gazdasági felügyelőség útján terjesztette fel ajánlással a földművelésügyi miniszterhez. A debreceni gazdák is sürgették a múlt héten tartott városi közigazgatási bizottsági ülésem, hogy szerezzen részükre az állam kölcsön kenyérnekvaló buzát, mert különben nagy nehézségek lesznek sokójuknál az aratói munkák elvégzésétése körül.

— Az „Akron” hadi léghajó, az Egyesült Északamerikai Államok legnagyobb légi alkotmánya április 4-én hajnalban szőlővíharba került és elpusztult. 76 főnyi legénységből 4-en menekültek meg.

Jó bor

jó egészség!

Épp ezért keresse fel bizalommal ifj. Göblyös Ferenc fűszerüzletét, ahol

1 lit. Hegyaljai óbor . . 44 f.
1 lit. 2 éves Édes furmint 64 f.
1 lit. 50%-os tearum . 3—P.
1 üveg (7 decis)

konyak 1930-as . . 3-20 P.
1 lit. Kisüsti
törköly-pálinka . . 1-80 P.

MINDENFÉLE FŰSZER- ÉS
FESTÉK-ÁRU KAPHATÓ!
Futór eredeti gyári áron szerzhető be!

— **Perlik a hőforrásért Debrecen.** Özv. Végh Dánielné debreceni lakos és családtagjai, kiknek külsőségi szántóföldjén létesült a debreceni melegvíz forrás, Debrecen szab. kir. város ellen 2 millió 200 ezer pengő kártérítés erejéig kereset adtak be.

— **Egy állami iskolai igazgató kitüntetésé.** Révész György hajdudorogi állami iskolai igazgató-tanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter a Wodianer-díjjal egyenértékű 500 P jutalomdíjjal tüntette ki a népnevelésügy terén kifejtett kiváló munkássága elismeréséül.

— **Országos kirakodó- és állatvásár lesz** április 10-én Hajdusoboszlón. A debreceni országos vásár a múlt héten gyengén sikerült.

— **Az ifjúsági bibliakör teastélyének műsora:** 1. Nyitány: szalonzenekar. 2. Üdvözlő beszéd: Kovács Lajos ügy. elnök. 3. Szavai: Bacsó Balázs bölcsésztanhallgató. 4. Magyar vigjátéknyitány: szalonzenekar. 5. „Társadalmunk problémái”: Dr. Karácsony Sándor. 6. Kovács Imre III. éves teológus költeményeiből felolvas. 7. Záróbeszéd: Huszka Mihály. 8. Honvédinduló: szalonzenekar.

— **Az Imperiál-féle olajpanama** ügyben dr. Bubits Jenő budapesti büntetőbíró vizsgálóbíró a napokban Püspökladányban az ottani vasuti talpfalélító telepen tájékoztató szemlét tart.

— **Öngyilkosság.** Hajdunánáson Arnócz Balázs 68 éves ottani lakos gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkos lett. Legkedvesebb almájára akasztotta fel magát.

— **Hajdu-kupa mérkőzés.** A hajdusoboszlói L. E. football-csapata ma délután 4 órai kezdettel a sporttéren a kabai „MOVE” S E csapatával a „Hajdukupáért” fog mérkőzni az alábbi összeállításban: Korpos, Szanyi, Cs. Varga, Nagy, Leitner, Szatmári, Kacsari, Lázár, Stojka, Fülöp és Cs. Nagy. Tartalék: Székely és Rácz. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés mutatkozik, mivel a kabai „Move” S E. az őszi fordulón csak igen nehéz küzdelem árán tudta megadásra kényszeríteni a tartalékos és az utazástól fáradt szoboszlói együttest. A közönség szíves támogatását kéri az intézőség.

— **Közismert az Aspirin-tabletták** fájdalomcsillapító hatása minden meghűléses megbetegedésnél. De nem mindenki tudja, hogy hamisítványok is vannak forgalomban és gyakran pótszereket is kínálnak megvételre. Hogy magunkat káros utóhatásoktól megóvjuk, ügyeljünk Aspirin-tabletták vásárlásánál mindig az eredeti „Bayer” csomagolásra (a zöld szalaggal), mert csak ebben kerülnek forgalomba az eredeti tabletták.

— **Pénzhamisítót fogtak el Földesen.** A csendőrség kinyomozta, hogy a Debrecenben, egyik órá és ékszerész üzletben talált hamis régebbi nyomású 100 pengősöket Szabó Kálmán földesi lakos gyártotta Szabó Kálmán hat elemi osztályú végzett 27 éves fiatalember meglepő hűen tudta a százásokat hamisítani. Összesen 16 darabot készített, de csak ötöt tudott belőle „elsütni”, 11 darabot földesi lakásán találtak meg. Szabó Kálmánnal próbahamisítást rendeztek Debrecenben. Az új nyomású százásokat is megfélemlítő ügyességgel tudta hamisítani. Kifűző színészke és rajzoló képességével fellütnést kellett Szabó Kálmánt letartóztatni. Ügyében egyébként tovább folyik a nyomozás. Bűntársai nem voltak.

Csak készpénzért lehet olcsón vásárolni!

Önt is érdekli a Béke-áruház, Debrecen, Szentanna-u. 2. sz. tavaszi árajánlata, mert oly olcsón hozzuk forgalomba a legújabb tiszta gyapju divatszöveteket, sima és mintázott selymeket, mosóárut, vászon- és asztalneműt, amire eddig nem volt példa.

ÁRJEGYZÉK:

Tavaszi kabátkeleme	— — 4—	Sima fehérnemű műselyem	— — 90
Tavaszi kosztümszövet	— — 1-90	Nyersselyem angol ing	— — 3-50
Afgalin gyapjuszövet	— — 2-38	Divatcsikos bluzkeleme	— — 1-20
Rumba divatgyapjuszövet	— — 2-30	140 széles férfiszövet	— — 4-50
Jersey divatgyapjuszövet	— — 2-50	Siffon	— — —66
Gyapju georgette	— — 3-30	Finom kelengye siffon	— — 95
Ribuldin nehéz minőség	— — 5-50	140 széles alsólepedő vászon	1-80
Flamisol, ez a legújabb ruha-		180 széles paplanlep. vászon	2-90
anyag gyapju selyemmel	— — 5-90	Damast finom huzatra	— — 1-75
Soltis crepe marocain	— — 5-80	Angin, jó minőség	— — —90
Mintás crepe marocain	— — 5-80	Paplanclott 140 széles	— — 2-20
Csikos crepe de chine	— — 5-40	Paplanselem 140 széles	— — 5-50
Jóminőségű crepe de chine	— — 3—	Színes nansou, fehérneműre	— — 80
Brocat selyem bélése	— — 1-80	Soalin selyem fehérneműre	— — 1-70
Diva mintás ruha műselyem	— — 95	Risette selyem fehérneműre	— — 1-80
		la. festőkarton	— — —78

Ezen hirdett minőségeken kívül még oly nagy választék áll nb vevőink rendelkezésére, hogy igazán minden izlést ki tudunk elégíteni olcsón. Számtalan meglepégettel vevő hirdeti a debreceni Béke-áruház (Szentanna-utca 2. sz.) népszerűségét. Kérdezze meg ismerőseit, mily olcsón, jól és izléses dolgokat lehet a Béke-áruházban vásárolni.

— Tessék ezen hirdetés valódiságáról személyesen meggyőződni. —
Véteikényszer nincs. Mintákat szívesen küldünk.

Csak készpénzért lehet olcsón vásárolni!

Béke-áruház Debrecenben, Szentanna-utca 2. szám alatt.

— **Felmentettek egy kereskedőt.** A debreceni kir. ügyészség hamistanuzás miatt emelt vádat Feldmann Vilmos szoboszlói kereskedő ellen, akinek ügyét szerdán tárgyalta a törvényszéken Rózsa Lenci tanácselnök büntetőtanácsa. A vád szerint Feldmann Vilmos Hajdusoboszlón egy polgári perrel kapcsolatban állítólag hamistanuzásra akarta bírni Dóró Zoltánt, T. Szabó Lajost, Kovács Jánost és Kovács Sándort. A kihallgatás alkalmával a vádlott ártatlanságát hangoztatta és tagadta, hogy ő Dóróékát hamis vallomásra kérte volna fel. A tanúk közül három azt állította, hogy Feldmann tényleg felkérte őket hamis vallomástételre s azt ígérte, hogy meg fogja nekik halálani. A többi tanu, akikre a vád szintén hivatkozott, vagy semmit sem tudtak a dologról, vagy csak másoktól hallottak róla beszélni. Végül is az ügyész kijelentette, hogy nem lát bűncselekményt fennforogni s ezért Feldmann Vilmost szemben elejtette a vádat.

Gyökeres szőlővesszők, csemege s borfajok fajtisztán legolcsóbban

Kállay Miklós szőlő-
bérgazdaságánál,
Kállósemjén (Szabolcs-megyé) kaphatók.

— **Akinek ezer baja van.** Ezer bajom van — irta valaki — de ezek közül csak a következőket sorolom fel: gyermek csalánkiütéses, kitesznek a lakásomból, fiam házasodni akar, megsértettem a sógoromat, a leányom tanítónő akar lenni, felöltömet megetté a moly, a konyhakertben elpusztultak a retkek, feleségem haja hullik... Mit tegyek?... Adjanak tanácsot! És mindezekre a kérdésekre kitűnő felvilágosítást adott Tolnai Világlapja szerkesztősége, mert a népszerű képeslap minden olvasóját ellátja hasznos tanáccsal.

— **A rádió kuruzsló.** Ez a legfurcsább amerikai foglalkozás, de vannak rádió-jósok, akik fantasztikus szélhámosságok elkövetésére használják fel a rádiót. Ezekről az alakokról és trükkjeiről szól a „My Girl” című bűnügyi szerelmi regény, amelynek közlését most kezdte meg a Délibáb. A népszerű képeslap 84 oldalon 120 képet, pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, rengeleg színházi cikkeket és filmriportot közöl. Egy szám ára 20 fillér.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasság-kihirdetés: Tóth Kálmán és Jenei Etelka Házasságot kötöttek: P. Szabó Károly és Váradi Erzsébet, Bagosi József és Halasi Mária. — Halálozások: Györfi Antal 55 éves, özv. Nagy Györgyné Mohácsi Juliánna 82 éves, Sándor László 10 hónapos, Soós Bálintné Gy. Kovács Margit 60 éves, Ungár Dezsőné Fridiender Szerén 58 éves. Születek: Jenei Gábor leánya Mária, Tóth Sándor fia Lajos, Székely József leánya Irén, Nagy Borbála fia Gábor, Keserű Lajos leánya Etelka, Tóth Margit fia Antal, Garai József leánya Sára, Prém Péter leánya Katalin, Kircsi Ferenc fia Imre, Mihály Ferenc fia János, Vértesi János fia János, Csizsár Gábor leánya Ilona, Császi Miklós leánya Irén, Braun Izidor leánya Éva.

— **Megalakult a Gazdák Terményértékesítő és Tárház-Egyesülete.** A kormány tudvalevőleg elejtette a bolettát és a gabona árszínvonalának biztosítását állami vásárlásokkal igyekszik lehetővé tenni. Ebből a célból megalakult a Magyar Gazdák Terményértékesítő és Tárház Egyesülete, amely csütörtökön tartotta első ülését. Az ülésen gróf Festetics Sándor országgyűlési képviselő és nagybirtokos elnököit és jelen voltak a minisztériumok és a gazdaérdekeltségek képviselői. Az egyesület mint szindikátus fog működni és hivatása az, hogy osztrák mintára egyrészt megvásárolja a belföld ellátására szükséges gabonamennyiséget, másrészt azt a gabonát, amelyet kivételre szánnak és ezekkel a vásárlásokkal igyekezzék biztosítani a gabona 18—20 pengőnyi átlagos árát. A gabonavásárló szindikátus megalakítása nem jelent gabonamonopóliumot. Gondoskodás fog történni arról, hogy a belföldi fogyasztás terén a lisztárak a gabonáruk emelkedése következtében ne dráguljanak. A gabonavásárló szindikátusban körülbelül százötven gazda vesz részt és amint a kormány jóváhagyja a szindikátus szervezetét, nyomban megkezdí működését.

— **Óra- és ékszerjavításokat** legolcsóbban jótállással készít. Régi aranyat és fogaranyat rendkívül magas áron készpénzfizetés mellett veszek! Szemüvegek nagy választékban. Grósz József órá és ékszerész.

— **Kedvezményes áru tavaszi takarmányvetőmagakció.** ATiszántuli Mezőgazdasági Kamara kedvezményes áron tavaszi takarmányvetőmagvakat oszt ki a 100 kat. holdnál nem nagyobb területen gazdálkodók részére. Kiosztásra kerülnek: hazai származású fehérbárcás ólomzáróltóhere, hazai származású fehérbárcás ólomzáróltó lucerna, hazai származású fehérbárcás ólomzáróltó somkóró, nyulszapuka, tavaszi búkköny, csillagfürt és homoki borsó vetőmagvak. A vetőmagvak árának 30, illetve homoki borsónál 40 százalékát a m. kir. földmivélségi tárca téríti. A vetőmagvak a kamara útján, az általa kiállított utalvány ellenében átvehető a Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank Áruosztályánál (Debrecen, Ferenc József-ut 26/b), vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Tiszántuli Kirendeltségénél (Debrecen, Hunyadi-u. 13. sz.), a homoki borsó pedig a Schäffer Testvérek cégnél (Debrecen, Bádógos-u 2. sz.). A vetőmag ára átvételkor fizetendő. A vetőmagvak vasuton történő elszállítása esetén a fuvardíj az igénylőt terheli. A vetőmag igénylések a kamara hivatalánál (Debrecen, Hunyadi-u. 5) jelenthető be, hol a vetőmag kiutalása iránt az igénylések beérkezési sorrendjében azonnal intézkednek.

Riadó úri lakás. A volt Gazdasági Bank Posta-utcai épületében kiadó augusztus hó 1-ére a dr. vitéz Simon Árpád által bérelt 4 szobás lakás. Értekezni a Hajdumegyei Takarékpénztárnál lehet.

Eladó házassudvar. Közel a pontjához, igen forgalmas helyen, V. tized Bethlen-utca 28—29. számú jókarban levő, üzletnek, vagy vendéglőnek is megfelelő sarok ház, mely áll: 3 szoba, előszoba, konyha, spájz, kamara, istálló, faskamara, göré, baromfiólak stb., 1000 négyzetögl telekkel eladó. Továbbá a Bánom-szőlőskertben, közel a gyógyfürdőhöz 320 négyzetögl szőlőföld is eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal, V. t. Bethlen-utca 28. sz.

Riadó lakás. A VII. tized Szovátikét utcai szoba, veranda, fürdőszoba, konyha, kamarák és udvarhasználatlaltal, csinos új házban levő lakás azonnali beköltözésre kiadó. Ezen házassudvar esetleg eladó. Értekezni lehet: a helyszínen.

Riadó lakás. A III. tized Nádudvari-ut 109. szám alatt 2 szoba, konyha és kamarából álló, villanyvilágítással berendezett lakás kiadó. Értekezni lehet: özv. Márton Lászlóné tulajdonossal, a helyszínen.

30 held körüli jó földet megvételre keresek: Dienes József irodája, Debrecen, Fűvészker-t. 16.

Riadó házassudvar. VII. tized 46. sz. házassudvar 1933 május 1-től haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet: Borbély Samu tulajdonossal, I. t. 281/a.

Hirdessen a „Független Hajduság”-ban.